

Herr Jon Rimaardsøns Skriftemaal og Endeligt

Omtalt av Reidar Christiansen i en artikkel om Karl Ausens samling med skillingsviser.

Fra Peder Syvs Kjempeviseboken

Maa vel skee denne Rimaardsøn, haver været Bendik Rimaardsøns Broder, som ogsaa var en Søehane, og fangede Hr. Ulf Anno 1289, som herefter skal omtales, Hr. Jon haver været en Ravnkundig Voghals, og i sin Livs-Tiid til Land og Vand, giort meere Skade end Gavn, som han selv bekjender: Dog han for sin Dristighed og Søfarenhed haver været berømt og antagen i Kongens Gaard. Et Exempel paa det som siges, Kanden gaaer til Kilden til eniger Dag: Om dem som forhærdeligen synde, og paa sidste maa vare sig for Budsis Stød under Brindholm.

*Enddog man Suynden med Meen-Hed skyl,
Saa kommer dog langsam, Løn som skyld.*

Tvende Omqvædninge ere sæt til denne Viisee, som den og ellers siunges annerledes, og ikke af den eene som af den anden.

Snecken hun ligger paa Lande,
og Græsset under hende groer:
Og hende styrde aldrig saa rask en Hofmand,
siden hende styrde Herr Jon.
Men Søen hun tager saa mangen.

Dan Konning han sidder udi Ribe,
og skriver han du saa vide:
Han biuder alle sine gode Hofmænd,
af Styreshavn sig udrede.

Og det var Herr Jon Rimaardsøn,
kaste Brynien over hviden Hals:
I hvo som ikke vil seyle i Dag,
han tiener sin Herre med Falsk.
Min skiønneste unge Liv,
Hun ganges mig aldrig udaf Hue.

Det var Herr Jon Rimaardsøn,
han gjorde sig med sit Sverd:
I hvo som ikke vil seyle i Dag,
han tiener sin Herre med Flerd.
Min skiønneste.

I Aften saa ville vi drikke,
om vi kunde Øllet faa:
I Morgen saa ville vi seyle,
om Børen den vil staa.
Men søen hun tager.

Det svarede Herr Jon Rimaardsøn,
det maa vor Herre ikke spørre:
Han sende os Bud og dertil Brev,
det maa vi lyde og høre.

Og det var Skipper Hogen hin fromme,
han løfter sine Øyne mod Sky;
I hvo som Søen vil seyle i Dag,
kommer aldrig levend til By.

Det svarede Herr Jon Rimaardsøn,
og han tog atter oppaa,
I hvo i Dag gaaer ikke til Skibs,
han er sin Konning utroe.

Det melte han gamle Skipper Hogen,
han ud af Vinduet saae:
Ikke kand nogen Mand seyle i Dag,
medens saadan Storm staar paa.
Mit skiønneste unge Liv,
hun ganges mig aldrig udaf Hue.

Det var Herr Jon Rimaardsøn,
han robte over all den Havn:
I vinde op Seyl I Danske Hofmænd,
med mig i Herrens Navn.

Og der de komme lidet du fra Land,
den Bølge reyste sig under Sky:
Alt sad han gamle Skipper Hogen,
han viste hverken Land eller Ly.

Der de kom paa det vilde Hav,
De Bølger legte fra Grunde:
Alt da sad den gamle Skipper,
saa saare hans Øyne de runde.

Skibet ville ikke lyde sin Roer,
der dref for Vog og Vind:
Alt sad han Herr Jon Rimaardsøn,
med sørgende Haand under Kind.

Hver den salte Søe som Stormen drev,
den gik over Budfes Bord:
Saa stille sad Herr Jon Rimaardsøn,
som fruere havde skaaren hans Haar.
Men Søen hun tager saa mangen.

Hvor ere nu de gode Hofmænd,
i Aftes talde saa stort:
De tage nu selv den Styre i Haand,
og nu gaaer Ankeret bort.

Hvor ere nu de store Voghalse,
i Aftes gjorde den Røst:
De gaae her selv til Styren at staae,
og nu er Seylet løft.
Men Søen etc.

Melt det Skipperen af stor Angst,
og sagde han derfra.
Her er vist en Bandsmand inde,
medens Skib vil ikke fremgaae.

Vi ville kaste den Lod omkring,
og see hvo den falder paa;
Er her nogen u-dedisk Mand inde,
han skal for Skibs-Borde gaae.

Og det var Herr Jon Rimaardson,
han taler til liden smaa Dreng:
Du hente mig ind mit Taflebord,
de Terning maa have deres Genge.

Saa tafte de med Terning omkring,
de Terning vare saa smaa:
Og det faldt Hr. Jon Rimaardsøn til,
han skulde for Skibs-Borde gaae.

Nu ere vi komme saa langt fra Land,
jeg kand ikke Præsten naa:
Thi vil jeg gjøre mit Skriftemaal,
vor Herre maa høre derpaa.

Det var Herr Jon Rimaardsøn,
falt paa sine bare Knæ:
Og saa gjorde han sit Skriftemaal,
alt til det Seyle-Træ.

Lokket saa haver jeg mangen skiøn Enke,
og daaret saa mangen Møe:
Men det kom aldrig udi min Hu,
jeg skulde paa Havet døe.

Lokket saa haver jeg Enker,
og daaret saa mangen Viv:
Men det kom aldrig udi min Tanke,
jeg skulde her miste mit Liv.

Jeg haver gangen paa Helsingborg,
bedreven baade Hoer og Mord:
Saa mangen ærlig Bonde-Søn,
begraven i Hedenske Jord.

De hellige Kirker dem haver jeg brødt,
og Kloster haver jeg brend:
Saa mangen haver jeg stolt Jomfru,
paa Hæder og Ære skend.

Den rige Christ i Himmerig,
jeg takker her for fin Naade:
Havde jeg henfaren uden Skriftemaal,
min Siæl maatte lide stor Vaade.
Men Søen hun tager saa mangen.

Kommer der nogen af eder til Land,
og møder min Festemøe:
I sige: hun maa vel gifte sig,
jeg sank udi salten Søe.

Kommer der nogen af eder til Land,
og spørger min Moder ad mig:
I sige, jeg tiener i Kongens Gaard,
og er baade karsk og qveg.

Det var Herr Jon Rimaardsøn,
band Pøser? Tre paa sig.
Og den skal aldrig fattig bortdøe
som skal jorde mit liv.

Det var stor Ynk der han gjorde Kaars,
alt over den Bølge blaa:
Og tog saa bort den vilde Sti,
til Havsens dybe Baand laa.

Og de vare syv og syvsindstyve,
udaf de Kongens Mænd:
Der kom ingen til Land uden fem,
der iblandt var Herr Jons Dreng.

Vi gav os til Kikegaard,
bede Gud i Himmerige:
Vi bede for Herr Jon Rimaardsøn,
Kongen fanger aldrig hans Lige.

Og nu ligger Budz for Borringholm,
og saa for striden Strøm:
Der flyde omkring de uselig Lige,
hun giver dem ikke i giem.
Men Søen hun tager saa mangen.